

Medale SEP (2007) – inż. Michał Doliwo-Dobrowolski

Statut Stowarzyszenia Elektryków Polskich przewiduje nadawanie odznak i wyróżnień za szczególne zasługi w działalności dla SEP lub szeroko pojętej elektryki. Mogą być nadawane: godność członka honorowego i godność zasłużonego seniora, odznaki honorowe, medale oraz inne wyróżnienia. Wśród medali poświęconych wybitnym elektrykom, zdecydowaną większość stanowią medale ustanowione przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich.

Medal im. inżyniera Michała Doliwo-Dobrowolskiego został ustanowiony uchwałą Zarządu Głównego SEP z dnia 2 stycznia 2007 r. Z inicjatywy szczecińskich elektryków, przy poparciu Centralnej Komisji Młodzieży i Studentów, zrodziła się idea upamiętnienia zasług naukowca dla rozwoju elektryki europejskiej i światowej. Michał Doliwo-Dobrowolski urodził się w 1862 r. w Gątczynie koło Sankt Petersburga. Jego pochodzenie i narodowość do dzisiaj budzą dyskusje. Według jednych opinii był rosyjskim elektrotechnikiem, inni dodają uwagę o polskim pochodzeniu, jeszcze inni określają go jednoznacznie jako Polaka. W 1878 r. podjął studia na wydziale chemicznym Instytutu Politechnicznego w Rydze. W 1881 r. opuścił Rygę. Studia politechniczne ukończył w 1884 r. w Darmstadt na zorganizowanym przez profesora Erasmusa Kittlera pierwszym w świecie wydziale elektrycznym. Po studiach Doliwo-Dobrowolski podjął pracę na politechnice w Darmstadt w katedrze elektrotechniki. W 1887 r. przeniósł się do Kilmersdorfu koło Berlina i podjął pracę w Deutsche Edison Gesellschaft, które wkrótce przekształcono w Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft (AEG). Od 1888 r. w swoich pracach zajął się zagadnieniami wirującego pola magnetycznego i wielofazowego systemu elektroenergetycznego. W latach 1899–1901 zaangażował się w organizację wydziału elektromechanicznego w Instytucie Politechnicznym w Sankt Petersburgu, ostatecznie jednak odrzucił propozycję objęcia funkcji dziekana. W latach 1903–1909 mieszkał w Lozannie w Szwajcarii. W 1908 r. został mianowany dyrektorem berlińskiej fabryki aparatury elektrycznej koncernu AEG. Po długiej chorobie zmarł w Heidelbergu w 1919 r. Został pochowany w Darmstadt. Michał Doliwo-Dobrowolski uważany jest za jednego z najwybitniejszych europejskich elektrotechników. Był pionierem systemu prądu przemiennego trójfazowego i przesyłu energii elektrycznej na duże odległości. Skonstruował tani w produkcji i eksploatacji silnik indukcyjny klatkowy, prądnicę i transformator trójfazowy.

Medal wykonany jest z brązu patynowanego, posrebrzany. Średnica wynosi 80 mm. Na awersie przedstawiono popiersie Michała Doliwo-Dobrowolskiego, w otoku napis: MICHAŁ DOLIWO-DOBROWOLSKI, 1862–1919. Na rewersie umieszczono logo SEP otoczone dwunastoma gwiazdkami symbolizującymi Unię Europejską. Poniżej gryf w koronie z herbu Szczecina. Przy krawędzi napis: TWÓRCA SYSTEMU PRĄDU TRÓJFAZOWEGO, u dołu dwa liście laurowe. W Mennicy Polskiej w 2007 r. wykonano 300 egzemplarzy. Autorem projektu medalu jest artysta malarz i rzeźbiarz szczeciński Bohdan Ronin-Walknowski.

Medal może być nadawany osobom fizycznym i prawnym, organizacjom i instytucjom krajowym i zagranicznym, legitymującymi się wybitnymi zasługami, a w szczególności: młodym członkom

SEP z co najmniej dwuletnim stażem, wyróżniającym się szczególną aktywnością w działalności stowarzyszeniowej i w rozwijaniu współpracy międzynarodowej; utalentowanej młodzieży, młodym pracownikom nauki i specjalistom za wyróżniające się osiągnięcia w nauce, technice i dydaktyce; szkołom, instytucjom i innym organizacjom za opracowanie innowacyjnych technologii i ich wdrażanie, a także osiągnięcia w działalności dydaktycznej i w działalności stowarzyszeniowej; pracownikom naukowym, nauczycielom szkół średnich i specjalistom za wyróżniającą się działalność naukową i dydaktyczną; osobom, instytucjom i organizacjom związanym w sposób szczególny z postacią Michała Doliwo-Dobrowolskiego.

Źródła:

www.sep.com.pl

Biogram oraz opis medalu zostały zaczerpnięte z książki „Polska elektryka w medalierstwie i filatelistyce” za zgodą Autora dr. hab. inż. Dariusza Świsulskiego (Wyd. COSiW SEP, Warszawa 2018)